Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Ofgang afn Dnyeper

Markiš, Perec D.
מארקיש, פערעץ

Mosḳṿe, 1937

31

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-8240

Visual Library

31

געפינדלט פלאטערדיק און בונט,
די פיסקעס אין דער הייכ פארהייבנ, —
האָט זיכ א־ויסגעלאָזט א מעכטיקער טאבונ
פארשײַטע רײַטנדיקע הייבערס.
א וואלד א גאנצער — הייבערס פעסטע —
האָט זיכ א גליטש געטאָנ דורכ דער פארפלייצונג,
א זויג די בראָכ־טיילנ פארפרעסטע
און צו די גרונט־פעסטנ — באגלייט זיי.
ס'האָט שטאנג צו שטאנג פונ קאָטלאָוואנ
דאָרט שטורעמדיק צונויפגעלייגט זיכ,
און צוגעפעסטיקט וואנט צו וואנט,
און פלייצע צוגעשמידט צו פלייצע,
געצויגנ האָט צו סטויפ א סטויפ זיכ,
פארקייטלט פעסט, ווי האנט אין האנט.
און אווראָמ־הערש ז'געריטנ אפ א הייבער,
ווי אפ א פערד אנ אטאמאנ.

א יעדער ווײַל — נ'א זײַט דעם קאָפּ
צו דעם פאַנאַנדערבראָקטנ דניעפּער;
א קוק — ארופ, א קוק — אראָפּ,
ער זאָל דאָרט קיינעם ניט פאַרטשעפּען.
ס'האָט הייסע זאָרג אינ זײַנע אויגנ
מיט פרייד געטונקענ זיכ אינ ראש, —
נאָר עפּעס גיט ער זיכ א בייג אָנ
אונ עפּעס טאַפּט ער אָנ אינ טאַש —
א בריוו פונ דר'היימ... נ'ער לאָזט אימ אָפּ...
... זי שרײַבט... ווער ווייסט, וואָס זי איז אויסנ?.
א קוק — ארופ, א קוק — אראָפּ,
ער זאָל דאָרט קיינעם ניט קיינ שטויס טאָנ.
אונ ס'גיט א פּרעס אימ א פאַרדראָס
אפּ איר נ'אָפּ אלע זײַנע יאָרנ:

— אמעריקע — ט'זי ניט געלאָזט...
צומ באַנ ט'זי מיר געהייסנ פאָרנ.
— מע פאָרט! — געטריבנ מיכ זי האָט דאָרט, —
— מע פאָרט! — געטײַנעט אינ איינ קאָל:
איבער די זיבנ ווערסט געליימטע בלאָטע
זאָל אווראָמ־הערש איר שארנ גאָלד!
ניט אָפּלאָזנ דעמ שיינעמ ווײלטיק,
פונ אָרט זיכ רירנ ניט געוואָלט;
נאָר אפּ דער קעלניע — נ'ווער פאַרפּוילט דאָרט!
אונ איכ, דער נאַר, האָב זי געפאָלגט... —

עס גיט אינ קאָפּ אימ אזא ברי,
אונ ער — א לעש זיכ אינ געפילדער:

און איצטער שרײַבט זי מיר אין בריוו —
זי ווייסט אליין ניט, וואָס זי וויל דאָרט... —
ס׳פּאַרײַסט דעם פּיסק דער הייבער העכער,
ער הערט זיך אויך דאָרט ערגעץ אײַן,
ווי פּונקט ער קײַט פון בריוו די ווערטער:
„ווערסט לאַנג דען, אוראָם־הערש, דאָרט זײַן?..״
ער וויגט דעם הייבער ווי א פּעכער,
ער לייענט הויך דעם בריוו און קאָכט:
צי ס׳לוינט זיך איר אצינד צעברעכן?
צי ס׳לוינט זיך רירן זיך פון אָרט?

ס׳גיט אוראָם־הערשן ס׳האַרץ א גראָב נאָך,
דער קאָפּ גיט אים ווי נ׳היץ א דריי:
זי שרײַבט מיר נאָך ארויס פּאָדראָבנע,
אז ווי־ניט־ווי איז זי אין דר׳היים,
אז בעסער זײַן וואָלט ווען איך קום
און מעל א זעקל ברענגען ראַזעווע;
עס גיט דאָס מויל זיך אים א קרום:
— האָסטו מיר, גאָט, באַשערט א יאַזווע!.. —

געדאַנקען האָבן זיך געוועקסלט
אין אוראָם־הערשס צעוויגטן קאָפּ:
— גיי גיב איר דאָרט ארויס א וועקסל
און גיי נאָך שטעמפּל עס איר אָפּ. —
ס׳האָט אים אין מויעך גענומען ראַשן,
ס׳האָט זיך די גאַל געטאָן א דריי:
— אז זײַן דאָ אויך וועט א פּיראַשעק
און ווי־ניט־ווי באַ זיך אין דר׳היים... —

און אָפּגעלאָזט א פּײַפ ער האָט,
א שילט זיך פונעם גאנצן אָטעם:
— פארברענט זאָלן זיי ווערן, גאָט,
די זיבן ווערסט געליימטע בלאָטע! —
און אז ער גיט זיך נאָך א קאָך דאָרט:
... א היים .. א לעבנ... ווײ און אָך...
אז אײַנגעזונקענע וואָלט עס דאָרטן
געוואָרן צריק מיט דרײַסיק יאָר!

און ווידער — אָן א זײַט דעם קאָפּ
צו דעם פאנאנדערבראָקטן דניעפּער;
א קוק — ארופ, א קוק — אראָפּ,
ער זאָל דאָרט קיינעם ניט פארטשעפּען.
ס'האָט דער פארדראָס אין זײַנע אויגן
מיט פלאם געווארעמט זיך באנאנד;
דער גאנצער דניעפּ ז'אין אים פארזויגן,
ער האלט דאָס לעבן אין דער האנט, —
איז יעדער בראָך־טייל, ווי א שפּארבער,
פון טיפסטן גרונט, פון קלעם ער רײַסט;
דעם הוט — פארוקט, די ברוסט — צעשפּארט דאָרט,
פארהיט האָט ער געוואג און דרייסט
פון די לאנגיעריקע געשלעגן
פאר באלעגאָלעדיקן רום,
ווען ס'האָבן זיך געבוקט די וועגן
און ס'האָט געציטערט דער ארום.

עס פוילט נאָך ערגעץ דער קאַיאָר
פון ווילדער קראַפּט אַף מערק צעשאָטן;
געשטיקט האָט זי זיך פערציק יאָר
אַף זיבן ווערסט געליימטע בלאָטע
און ניט געהאַט וווהין אַראָפּ,
וווהין אַרוף, — די ווײַט געשלאָסן!
מ'האָט נאָר דאָס בלוט דאָרט פון זײַן קאָפּ
ווי פון אַ שקאַליק אויסגעגאָסן...

האָט ער געטרענט פון זיך דעם אָטעם
און זיך געריסן אין דער ווײַט,
אַז ווען אַצינדער זאָל די שטאָט אים,
אַ קוק טאָן זאָל אַף אים זײַן ווײַב,
ווי ער — צעווישן הייבער־סטײַעס,
ווי ער שפּאַרט אויף פון בערג דעם טראַכט
און טראָגט זיך אום אַף אַ שטיק פײַער,
פּונקט ווי אַ קריגכמאַן אַף אַ שלאַכט!

און דאָך האָט אים דער בריוו צעשטרייט,
עס האָט אים דאָך גענומען קלעמען;
ס'איז ווי־ניט־ווי — אַן אייגן ווײַב,
ס'איז דאָך ניט גלאַט אַבי פון וועמען, —
ס'האָט פאַרן האַלדז געטאָן אַ נעם אים
און אַ צעטויכע: — בלײַב — ניט בלײַב...
איז וואָס זיך דאָ פאַראַן צו שעמען?
סע קומט דאָך אויס... זי בענקט... אַ ווײַב...
און ווי־ניט־ווי אַן אייגנס — פאָרט...
און זײַן אַליין מיסטאַמ איז שווער איר...

איז עפּשער גיט מען גאָר א פּאָר
אזוי זיך, סטאם, געוואָרע ווערן...
און צו טרובאן איז ער פארנאכט אוועק
אן אייצע האלטן זיך איניינעם;
ער האָט זיך וועגן אלץ דערפרעגט
און האָט דעם בריוו געטאָן א לייען אים,
און... פאָרן, דוכט אים, אז ער מוז שוין...
די אויגן גיט ער א צעזיי
אף זײַנע גומענע מאלבושים,
ווי ער געזעגנט זיך מיט זיי...

עס האָט טרובא אים אויסגעהערט דאָרט,
געקוקט טרובא האָט לאנג אף אים;
נ'א באַד געגעבן אים אין ווערטער
מיט אזא שמייכלדיקער שטים:
— פון פערד — ארופ אף א מאָטאָר ביסט,
און איצט צוריק — מיט האק און פאק?
סע בענקט זיך דיר שוין נאָך א טאָרבע,
סע בענקט זיך דיר שוין, הא, פערדאק?
נו, גוט! קום מאָרגן נאָך דער וואכטע.
דײַן ווײַב כ'וועל אָנשרײַבן אליין;
מאָטאָרן נײַינקע נאָך ווארטן.
זי וועט זיך איבערבעטן, איצטער — גיי!